

*”Kuortti – aktiivinen kylä 5-tien varrella,
jossa yhteisö, yritykset, palvelut ja älykkäät ratkaisut kohtaavat”*

19.10.2025

SISÄLLYS

ÄLYKÄS KYLÄSUUNNITELMA (Älykkään kylän strategia).....	1
Kuortti.....	1
PÄIVÄMÄÄRÄ TÄHÄN.....	1
1.Johdanto ja tausta.....	3
2.Nykytilanteen kartoitus (SWOT-analyysi).....	4
3.Tavoitteet ja visio.....	5
4.Toimenpiteet ja kehittämiskohteet.....	6
5.Resurssit ja rahoitus.....	6
6.Älykummi.....	8
7.Strategian Seuranta.....	9
8.Liitteet ja lisätiedot.....	10

1. JOHDANTO JA TAUSTA

Kylän tiedot:

Kuortti sijaitsee Mäntyharjun kunnassa Etelä-Savon länsiosassa, aivan valtatie 5:n varrella. Kylä toimii tärkeänä liikenteen ja palvelujen solmukohtana sekä porttina Etelä-Savoon. Kuortissa on aktiivinen kyläyhdistys ja monipuolista yritystoimintaa, erityisesti ABC-liikekeskuksen ympärillä. Kylän sydän on Kuortin kylätalo, joka toimii tapahtumien, harrastusten ja yhteisöllisen toiminnan keskuksena. Kuortin vahvuuksia ovat palveluiden saavutettavuus, kylän omaehtoinen toimeliaisuus sekä sijainti valtatie 5:n varrella, joka tekee kylästä helposti saavutettavan myös mökkiläisille ja matkailijoille.

Kuortissa oli pysyviä asukkaita vuonna 2023 418 henkeä (Tilastokeskuksen Paavo-tietokanta, 2023) ja runsaasti vapaa-ajan asukkaita, joiden määrä kasvaa erityisesti kesäaikaan. Kylällä on vahva yhteishenki ja pitkä perinne talkootyössä ja paikallisessa kehittämisessä. Asukkaiden keski-ikä on 53 vuotta, kylällä asuu runsaasti eläkeikäisiä ja nuorten osuus on kääntynyt laskuun. Ikärakenne uhkaa heikentää kyläyhteisön aktiivisten osallistumista kylän kehittämiseen, tarvitaan erilaisia osallistamiskeinoja ja älykkäitä ratkaisuja.

Tämä älykäs kyläsuunnitelma kokoaa yhteen Kuortin nykytilan, asukkaiden toiveet ja kehittämisideat. Se toimii työkaluna kylän omaan kehittämiseen ja mahdollisten hankkeiden valmisteluun. Suunnitelma pohjautuu mm. kyläkyselyyn (syksy 2025) ja Kuortin kyläiltään 8.10.2025, joissa kartoitettiin asukkaiden näkemyksiä, vahvuuksia ja kehittämistarpeita.

Suunnitelman tarkoitus ja aikajänne:

Tämä älykäs kyläsuunnitelma toimii kylän strategisena kehittämistyökaluna. Se kokoaa kylän nykytilan, vision, tavoitteet, toimenpiteet ja resurssit yhteen, ja toimii samalla perustana yhteistyölle, hankehakemuksille ja pitkäjänteiselle kehittämiselle. Suunnitelma perustuu kyläläisten näkemyksiin ja sitä päivitetään säännöllisesti. Strategia on tarkoitettu kyläyhteisölle, paikallisille toimijoille ja muille kehittämiseen osallistuville tahoille.

Suunnitelma pohjautuu EU:n Smart Villages -viitekehikseen, jossa korostetaan paikallislähtöistä, älykästä ja kestävää kehittämistä. Se tukee innovatiivisten ratkaisujen kehittämistä ja uusien toimintamallien luomista, jotka hyödyntävät digitalisaatiota, vihreää siirtymää ja paikallisia resursseja. Strategia toimii myös pohjana hankkeille, joilla kylät voivat hakea ulkopuolista tukea ja rahoitusta.

Tämä strategia on laadittu yhteistyössä kyläyhteisön ja Päijänne-Leader ry:n Älykkäät toimijat – Viisaat kylät -hankkeen kanssa. Suunnitteluprosessiin on osallistunut kylän asukkaita, yhdistyksiä ja muita toimijoita, joiden näkemykset ja tarpeet on huomioitu suunnitelman laadinnassa.

Älykkään kyläsuunnitelman aikajänne: 2025–2030

2. NYKYTILANTEEN KARTOITUS (SWOT-ANALYYSI)

Vahvuudet • Erinomainen sijainti 5-tien varrella – hyvät yhteydet etelään ja pohjoiseen • Toimiva kylätalo ja ulkoliikuntapaikat • Laaja palvelutarjonta (ABC-keskus, ruokakauppa, apteekki, kahvila, rautakauppa, bensasaema) • Monipuolinen yritystoiminta • Luonnonläheinen ja viihtyisä asuin ympäristö	Heikkoudet • Julkisen liikenteen heikkeneminen • Asuntojen ja vuokra-asumisen niukkuus • Tiedottaminen hajanaista – kaikki eivät tavoita sähköisiä kanavia • Osittain vanhentuneet liikunta- ja ulkoilualueet (mm. jääkenttä) • Yritysten työvoimapula ja palveluiden keskittyminen • Osittainen passivoituminen tai juurtuneet asenteet
Mahdollisuudet • Kylätalon ja liikekeskuksen kehittäminen • Yhteisölliset tapahtumat: kyläkahvit, torit, liikuntatapahtumat... • Digipalvelujen ja digitaitojen kehittäminen • Kylän viestinnän ja näkyvyyden parantaminen (kotisivut, WA-ryhmät, ilmoitustaulut) • Uudet asukkaat ja etätyöntekijät • Uusiutuva energia ja paikalliset ympäristöhankkeet • Hyvän sijainnin hyödyntäminen	Uhat • Väestön väheneminen ja ikääntyminen • Palveluiden väheneminen ja liikenneyhteyksien heikkeneminen • Kylän ympäristön hoidon ja kunnossapidon laiminlyönti • Talkooväen väheneminen ja aktiivien uupuminen • Kunnan kiinnostuksen ja resurssien väheneminen

3. TAVOITTEET JA VISIO

Visio 2030:

Kuortti on elinvoimainen, yhteisöllinen ja houkutteleva kylä, jossa paikalliset palvelut, yhteisöllisyys ja älykkäät ratkaisut tukevat arjen sujuvuutta. Kylä tunnetaan avoimena ja aktiivisena paikkana – porttina Etelä-Savoon, jossa on hyvä asua, yrittää ja vierailla.

Kuortissa on toimiva kylätalo, aktiivinen tapahtumakalenteri ja palvelut, jotka palvelevat niin asukkaita kuin matkailijoita ympäri vuoden.

Pitkän aikavälin tavoitteet:

- **Yhteisöllisyyden vahvistaminen** – lisää kohtaamisia, tapahtumia ja yhteisiä tilaisuuksia eri ikäryhmille.
- **Palveluiden ja liikkumisen kehittäminen** – parannetaan kylän sisäisiä ja ulkoisia yhteyksiä, selvitetään yhteiskäyttöraitoisuja.
- **Digitaalinen saavutettavuus** – kehitetään digiosaamista ja tarjotaan apua älylaitteiden käytössä.
- **Ympäristöhoito ja viihtyisyys** – panostetaan maisemointiin, valaistukseen ja ulkoliikuntaan.
- **Viestinnän parantaminen** – yhdistetään perinteinen ja digitaalinen tiedottaminen, luodaan helposti saavutettavat kanavat.
- **Uudet asukkaat ja yritykset** – luodaan myytävien tonttien ja asuntojen tietopankki, tuetaan yrittäjyyttä.

4. TOIMENPITEET JA KEHITTÄMISKOHTEET

Kehittämiskohde	Toimenpide	Aikataulu	Vastuutaho
Yhteisöllisyys ja tapahtumat	Järjestetään säännöllisiä kyläkahveja / keskusteluita (ABC, kylätalo)	2026–	Kyläyhdistys hallitus, nimetty ”kahvivastaava”
	Lasten ja nuorten tapahtumia sekä liikuntapäiviä	2025–2026	Kyläyhdistys hallitus, päiväkodit, MLL
	Järjestetään yhteinen ruokailu- tai juhlatapahtuma vuosittain	vuosittain	Kyläyhdistys hallitus
Ympäristöhoito ja viihtyisyys	Siivous- ja niittotalkoot keväällä ja syksyllä	2026 alkaen	1. Frisbee golfkenttä sekä viereinen jalkapallokenttä/Anita Antinniemi 2. Iso-Palojärven latu/Tarja ja Seppo Tyyskä 3. Jäätie/Jukka Lahti? 4. Maastolatu/Jukka Lahti? 5. Kuortin yleisilmerisukkoinen/Kyläyhdistys hallitus 6. Leikkikenttä ja -mökki/Eila Kaakkolahti?
	Selvitetään Iso-Palojärven energiaystävällisiä ratkaisuja avantouintiin ja saunomiseen	2026	Kyläyhdistys hallitus/Arja Tallberg, Leader
	Jääkaukalon kunnostus ja käyttö	2026–2027	Kyläyhdistys hallitus, yritysyhteistyö/Jan Anthony Tallberg
Viestintä ja näkyvyys	Päivitetään kylän nettisivut ja lisätään yritysluettelo	2025	Kyläyhdistys/Arja Tallberg
	Perustetaan WhatsApp-ryhmä ja sähköpostilista kyläläisille	2025	Kyläyhdistys/Arja Tallberg
	Parannetaan Kylätalon ilmoitustaulua ja postilaatikkotiedotusta	2025	Kyläyhdistys/Arja Tallberg
Palvelut ja liikkuminen	Selvitetään kyläbussin tai kimpapakyytimallin mahdollisuus	2026	Kunta, kyläyhdistys hallitus
Digipalvelut ja osaaminen	Järjestetään digikoulutuksia senioreille	2026–2028	Kyläyhdistys/Kirsi Vekkeli? kansalaisopisto, kunta, Älykkäät kylät -hanke
	Säilytetään etätyömahdollisuus ja yhteydet kylätalolla	jatkuva	Kyläyhdistys/Kirsi Vekkeli?
Asuminen ja yritystoiminta	Kootaan ”tonttipankki” ja myytävät asunnot kotisivuille	2026	Kyläyhdistys/Arja Tallberg, kunta
	Järjestetään yritys- ja työvoimailta yrittäjien tarpeista	2026	Kyläyhdistys hallitus, paikalliset yritykset
Energia ja kestävyys	Selvitetään tuulivoimalan (alle 30 metriä) mahdollisuus alueella	2026	Kyläyhdistys/Arja Tallberg, Leader

5. RESURSSIT JA RAHOITUS

Käytössä olevat ja kehitettävät resurssit:

- Talkootyö ja aktiiviset vapaaehtoiset

Euroopan unionin
osarahoittama

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

LEADER
Päijänne

- Kyläyhdistyksen verkostot ja osaaminen
- Kyläläisten oma osaaminen ja taidot
- Yritysten ja yhdistysten yhteistyön kehittäminen
- Kunnan ja Leader-ryhmän tuki
- Nuorten parempi hyödyntäminen kylätoiminnassa

Rahoitusmahdollisuudet:

- Päijänne-Leader / Älykkäät toimijat – Viisaat kylät -hanke
- Mäntyharjun kunnan avustukset
- Pankkien ja muiden toimijoiden lahjoitukset ja tuet
- Paikallisten yritysten tuki
- Mahdolliset energia- ja digituet
- Kansalaisopisto (koulutukset)
- Erilaiset kehittämishankkeet

Taulukossa kuvattu toimenpiteiden resurssitarvetta ja mahdollisia tukimuotoja:

Käyttötarve	Tarvittava resurssi	Mistä saatavilla tukea?
Kyläkahvit ja yhteiset tapahtumat	Tilat, tarjoilut, vapaaehtoiset järjestäjät	Kylätalo, kyläyhdistys, paikalliset sponsorit (ABC?)
Lasten ja nuorten liikuntapäivät	Ohjaajat, välineet, vakuutukset	Päiväkotit, kylän talkoolaiset, kunnan liikuntatoimi
Iso-Palojärven sauna ja avantouinti	Suunnitteluapu, energiatehokas ratkaisu, laitteisto	Leader-hanke, kunta, energia-asiantuntijat, talkootyö
Jääkaukalon kunnostus	Rakennusmateriaali, valaistus, talkootyö	Yritysyhteistyö, kyläyhdistys, kunta
Kylän nettisivujen ja yritysluettelon päivitys	Digiosaaminen, sisällöntuottaja	Kyläyhdistyksen oma osaaminen, Älykäs kylät -hanke
WhatsApp- ja sähköpostilistat	Ylläpitäjä, yhteystietojen keruu	Kyläyhdistys
Ilmoitustaulujen ja postilaatikkotiedotuksen parannus	Rakennustarvikkeet, painatus	Kyläyhdistys, kunta, paikalliset yritykset

6. ÄLYKUMMI

Älykummi on nimetty kylän kontaktihenkilö, joka toimii linkkinä kylän asukkaiden ja älykkään kylän strategian toteutuksen välillä. Hän auttaa kyläläisiä matalalla kynnyksellä erityisesti digiasioissa sekä muissa strategian tavoitteisiin liittyvissä kysymyksissä. Hän tukee kyläyhteisöä kehittämään toimintaa ja seuraa suunnitelman edistymistä.

- **Nimet:** Kirsi Vekkeli (ja Arja Tallberg)
- **Tehtävät:**
 - o Tukee kyläläisiä digiasioissa.
 - o Toimii yhteyshenkilönä suunnitelman toteutuksessa.
 - o Edistää kylän kehittämistoimia ja tiedotusta.
 - o Kannustaa kyläläisiä osallistumaan aktiivisesti hankkeisiin.

7. STRATEGIAN SEURANTA

Kyläsuunnitelman toteutumista seurataan vuosittain kyläyhdistyksen kokouksen yhteydessä:

- Toimenpiteiden etenemistä seurataan taulukon avulla
- Tarvittaessa kerätään palaute kyläläisiltä (Forms-kysely tai kyläilta)
- Kyläsuunnitelmaa päivitetään vähintään kolmen vuoden välein ja muutoin tarvittaessa
- Tiedotetaan tuloksista kylän nettisivuilla ja ilmoitustauluilla
- Kyläsuunnitelma on nähtävillä kylän nettisivuilla

8. LIITTEET JA LISÄTIEDOT

- **www.kuortinkyläyhdistys.com , josta löytyvät Kuortin kyläkyselyn yhteenveto (2025) ym.**
- **Mikäli haluat Kuortin kyläyhdistyksen WhatsApp ryhmään : Kuortin kyläyhdistyksen viestit. Laita toiveesi Puh. 050 60752 Arja Tallberg, niin liitämme sinut ryhmään.**
- **[Facebook](https://www.facebook.com/kuortinkylayhdistys) <https://www.facebook.com/kuortinkylayhdistys>**
- **www.mantylharju.fi**

**Euroopan unionin
osarahoittama**

**Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus**

LEADER

Päijänne

ALUEKÄÄT TOIMIJAT